

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку:
Барклі 7-4125
УНСоюз: Барклі 7-5337

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 12-го серпня 1966

В АМЕРИЦІ

ДОМАГАЮТЬСЯ СТАТУСУ ІМІГРАНТІВ для 115,000 кубинських втікачів. В цій справі з'ясувалося в Палаті Підкомісії для справ іммігрантів державний підсекретар Джордж Волл. Згідно з його пропозицією Конгрес мав би схвалити внесок конгресмена Майкела А. Фігеа з Огайо, згідно з яким кубинські втікачі мали б дістати статус іммігрантів, а пізніше старатися про американське громадянство. Конгресмен Фігеа є головою Палати Підкомісії в справах іммігрантів. В Сенаті він запропонував в цій справі сенатор демократ із Массачусетс Едвард М. Кеннеді.

БУДУТЬ ПРОДУКУВАТИ АВТА, які випускатимуть менше диму і газів, як це роблять теперішні автомобілі. В Каліфорнії вже випробували 800,000 авт із спеціально виготовленими для цієї цілі приладами, які на 70 відсотків зменшують гази. Ці прилади мусять бути в автах в Каліфорнії вже в найближчому році, а в цілій країні всі нові авта мусять їх мати в 1968-му році. Автомобільні компанії Фіат і Американ Моторс повідомили, що вони це приладдя до контролі диму матимуть вже в деяких видах продукції 1967-го року.

МІСЬКА КОМІСІЯ В МЕМФІСІ, ТЕННЕСІ, вирішила просити славних англійських "Бітлзів", щоб вони уневажили свій контракт та не приїжджали зі своїм концертом до цього міста, бо населення не хоче йти на їх імпрезу тому, що один із Бітлзів сказав був в Лондоні, що їх співачка група є славніша від Христа. Бітлз Леноо сказав: "Християнство минеся. Воно зменшується і зникне. Ми є популярніші, як Христос. Я не знаю, що скорше зникне: "рак енд ролл", чи християнство". В Англії зменшилися уділи цієї компанії, яка видала платівки з продукціями англійських бітлзів після того, як один із них висловив оце богохуство.

ДЕТАЛЬНИЙ ПРОДАЖ В ЛІПНІ ц.р. збільшився на шість десятків відсотка в порівнянні з червнем ц.р. і становив 25,507,000,000 дол., а в червні в детальній продажі продано товарів на суму 25,359,000,000 дол. В травні ц.р. детальний продаж становив 24,475,000,000 дол., але в березні він був рекордово високий — 25,536,000,000 дол. Збільшення детального продажу свідчить, що економіка цієї країни збільшується, хоч деякі позначки казували на те, що може настати сповільнення в господарському розвитку ЗДА.

БУДУЮТЬ ФАБРИКУ ДЛЯ ЗНЕСОЛЮВАННЯ морської води в Каліфорнії. Метрополітальна Водна Округа Південної Каліфорнії схвалила придатися до федеральної агенції та спільно збудувати коштом 434.7 мільйона дол. фабрику на острові на південь від Лос Анджелеса, яка зможе денно знесолювати 150 міль. галонів води. Ця вода могла б вистачити для такого міста, як Сан Франциско. Нова фабрика буде 40 разів більша від найбільшої фабрики знесолювання води в Арабі в районі Караїбського моря. Вона одночасно зможе продукувати 1,800,000 кіловатів електричного струму, більше, як гребля ім. Гувера. Партнерами її будуть Департамент Внутрішніх Справ, Комісія Атомової Енергії та деякі приватні компанії в Південній Каліфорнії.

У СВІТІ

АМЕРИКА ПЕРЕДАЛА ВІСЬКОВЕ ЛЕТОВИЩЕ В У ТАНАО для королівства Таї. Це найбільше летовище на всьому просторі південно-східної Азії й коштувало багато мільйонів доларів. Тут можуть приземлюватися великі бомбардувальники типу В-52. В церемонії передачі летовища урядові Таї взяли участь американські відділи, як також воляки Таї й релігійні процесії.

ФРАНЦІЯ І НІМЕЧЧИНА ПОГОДИЛИСЯ ПРО УСЛВ'Я, на основі яких французькі війська залишаться на території Німеччини. Міністер закордонних справ Франції Моріс Кув де Мурвіль з'ясував про домовлення перед парламентом. Домовлення в основі спирається на тих самих пунктах, на яких французькі війська перебували в Німеччині в рамках договору НАТО.

ІНДІЯ ВИМАГАЄ ЩОБ УСІ НОВІ ЛІКИ були під контролею Світової Організації Здоров'я, яка діє в рамках Об'єднаних Націй. Індійський делегат на міжнародній конференції в справі наркотиків в Женеві Хаб Чанд заявив, що всі нові ліки якоїнебудь продукції мусять перейти під контролею цієї міжнародної організації, що діє про здоров'я всіх людей. Світова Організація Здоров'я має випускати, які ліки можуть бути в обігу, а які треба видавати під контролею, чи просто заборонити.

ФРАНЦУЗЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ КРИТИЧНО І ОБРАЗЛИВО ДІЯ ЗДА повсюдно звідомлення з фронту війни в В'єтнамі. З цієї причини американський посол в Парижі Чарльз Болдер зробив демарш в закордонному міністерстві Франції. Французький міністер інформації Івон Буруж заявив, що вісті з вислідом подій і не було ніякого доручення до телевізійних програм, щоб їх в якійнебудь спосіб неприкрашено для ЗДА навідувати.

НАРУЖЕННЯ В КОНГО ЗМЕНШУЄТЬСЯ. В останньому тижні бельгійський посол розмови з головою військового уряду в Конго генералом Джосефом Мабуту. В розмовах обговорено відношення нової влади в Конго до Бельгії, яка все ще затримує свої впливи в країні. Бельгія приділяє для Конго економічну підмогу в сумі 20 мільйонів доларів річно, як також затримує на території Конго майже 2 тисячі своїх спеціалістів, які допомагають вивести країну на самостійний шлях.

КОМАНДАНТ ЗЕРОВНИХ СИЛ ПЛЕМЕНИ ІБУ В НІГЕРІ підкованим Одумегу Оджукву сказав кореспондентам, що він має вже досить міжусобиць в країні і бажає об'єднання. Квартира полковника Оджукву знаходиться в місті Еньюгу у Східній Нігерії. Представники племені Ібу переговорюють тепер з урядовими колами голови теперішнього військового уряду в Нігерії полковника Якубу Говоа у столиці держави в Логосі. Говоа належить до племені Гава, яке тепер контролює більшу частину Ніл-КНИЖКА ПОЕЗИЙ БОРИСА ПАСТЕРНАКА ВИПЛА ДРУКОМ У ССРС. Як подає "Літературна газета", книжка містить лірику Пастернака. Советський уряд не дозволив поетові прийняти Нобелівської нагороди, що її дістав він за широко відомий за кордоном роман "Доктор Живаго".

ІНДІЯ ЗНОВУ ОБВИНУВАЄ ПАКІСТАН У ПІДГОТОВІ ДО ВІЙНИ. Індійський міністер оборони Чаван подає, що масові військові підготовки Пакистану загрожують безпеці Індії. Чаван подає також у парламенті, що індійський уряд повідомив ЗДА, що вся американська допомога Пакистанові у формі зброї звернена проти Індії і загрожуватиме погіршити відносини між Індією і ЗДА.

ЧЛЕНИ КАБІНЕТУ ЗВІТУЮТЬ ПРЕЗИДЕНТОВІ ПРО ІНФЛЯЦІЙНИЙ ТИСК НА ЕКОНОМІКУ

Вашингтон. — Президент Джансон 11-го серпня прийняв свій кабінет про стан економіки, в якому підкреслюється, що інфляційний тиск на економіку існує, хоч в деяких ділянках вбачається його зменшення. В Білому Домі Президент прийняв секретаря торгівлі Джана Т. Коннора, секретаря рільництва Орвілла Л. Фрімена, голову Ради Економічних Дорадинок Гарднера Еклі та секретаря скарбу Генрі Фавлера. Цей звіт опублікували на пресовій конференції, яка відбулася після засідання Президентського Кабінету. Звіт виготовили 6 урядових агенцій впродовж трьох днів, працюючи вдень і вночі, виготовляючи статистичні дані. Звіт має на цілі заспокоїти громадянство в справі економіки, головним чином в справі інфляції, про яку щораз частіше говориться. Річні урядові агенції та Білий Дім дістали в цій справі не дуже прясних листів. В економічних справах Президент і його співробітники в останні чотири дні складали тричі звіти в Білому Домі. В цьому економічному звіті підкреслюється такі дані про економіку країни:

— Дефіцит в платничому балансі за кордоном в другій чверті цього року зменшився на більше як 500 мільйонів дол. і становив менше, як 150 мільйонів дол.

— Збільшення продукції в галузі праці промислових робітників є досить поважне в першій половині цього року.

— Дефіцит в платничому балансі за кордоном в другій чверті цього року зменшився на більше як 500 мільйонів дол. і становив менше, як 150 мільйонів дол.

— Збільшення продукції в галузі праці промислових робітників є досить поважне в першій половині цього року.

— Дефіцит в платничому балансі за кордоном в другій чверті цього року зменшився на більше як 500 мільйонів дол. і становив менше, як 150 мільйонів дол.

— Збільшення продукції в галузі праці промислових робітників є досить поважне в першій половині цього року.

Уряд дозволяє збільшити посівну площу під пшеницю на 15 відсотків

Вашингтон. — Секретар рільництва Орвілл Л. Фрімен повідомив, що фермери зможуть в найближчому 1967-му році збільшити посівну площу під пшеницю на 15 відсотків, це значить, на 8,900,000 акрів, і в 1967-му році пшеницю можна буде сіяти на 68,200,000 акрів. На збільшеній посівній площі повинно виродитися 300,000,000 бушлів пшениці більше, за яку фермери мали б дістати від 150,000,000 до 225,000,000 дол. більше прибутку. Ціна на пшеницю в найближчому році повинні бути вищі від федерального паритету, бо, на думку секретаря рільництва буде більше заповневання на внутрішньому ринку і передбачений є більший експорт пшениці. Фрімен сподівається, що в 1967-му році, якщо буде нормальна погода, ЗДА матимуть із живих коло 1,600,000,000 бушлів пшениці. Досі рекордною жнива на пшеницю були в 1957 році, коли фермери зібрали 1,457,000,000 бушлів пшениці. В Палаті почалися пересудження в справі збільшення цін на хліб. Перші свідки ствердили, що фермери не мали жадного прибутку з подорожчання хліба, бо з цього скористали ті посередники, які є між фермерами і споживачами.

В Університеті Українознавства НТШ починається новий рік навчання

Нью Йорк. — У вересні ц.р. починається наступний акад. рік навчання на курсах в Університеті Українознавства при НТШ в Нью Йорку. Курсе навчання є розрахований на два роки, себто 4 семестри. Навчання переводитиметься дві сесії на місяць (а по бажанню студентів — і більше), від 3-ої до 6-ої години по полудні, в приміщенні НТШ, 302 Вест 13 вулиця в Нью Йорку. Студентами можуть бути студенти високих шкіл американських. В наступному акад. році будуть читатися такі дисципліни:

Співробітник президента Ф. Д. Рузвельта про його секретну любовну історію

Нью Йорк. — 19-го серпня, присутня в домі Рузвельта у Ворм Спрінгс в Джорджії в тому дні, коли він помер. Вона була секретаркою пана Ф. Д. Рузвельта в роках 1914-1917. Вона померла 31-го липня 1948 року в шпиталі в Нью Йорку у віці 37 років. Автор книжки під заг. "Час між двома війнами" Дж. Деніс був найближчим співробітником Ф. Д. Рузвельта — адміністративним асистентом (1943-1945), а в 1945 був пресовим секретарем Президента.

ЗДА готові переговорювати, але поки комуністична агресія триває, вони будуть її поборювати — заявляє през. Джансон

Вашингтон. — Під час прийняття для однієї з груп воєнних ветеранів, яке відбулося в Білому Домі, президент Джансон, торкаючись справ зв'язаних з війною в В'єтнамі, заявив, що З'єднані Держави Америки ставлять позитивно до всіх спроб замиріння в цій країні, звідкіля б вони не виходили, але ж водночас підкреслив, що поки комуністична агресія триває, ЗДА будуть поборювати її всіма можливими засобами. Проголошуючи таку заяву, през. Джансон сповістив, що він доручив В. Аверелові Гарриманові, амбасадору ЗДА для спеціальних доручень простежити всі ознаки чи й натяки на те, що північно-в'єтнамський уряд був би готовий до переговорів в справі закінчення війни в В'єтнамі. Амбасадор Гарриман мав би також зайнятися приготуванням головних політичних напрямків, що їх мали б дотримуватися ЗДА в еventуальних переговорах щодо закінчення воєнних дій в В'єтнамі.

— Прибутки великих корпорацій в другій чверті цього року майже не змінилися і становили 82.9 мільйона доларів перед заплаченням податку, а після того 48.7 мільйона дол.

— Винагорода всіх робітників збільшилася в першій половині цього року на 6.2 відсотка в порівнянні з тим самим часом 1965-го року.

— Промислові фабрики працюють на 83 відсотки своїх можливостей в другій чверті ц.р., з чого деякі промислові навіть не вдоволені, бо не мають часу на поліпшення своїх бізнесів.

— В будівельній промисловості передбачається деяка знизка в другій половині цього року, але в 1967-му році передбачене збільшення в цій ділянці. Голова Ради Економічних Дорадинок Еклі заявив, що економіка збільшиться, як це видно зі звіту. Але й Еклі і секретар праці Віллард Вірц підкреслили те, що робітництво не вповні користає з того збільшення економіки, яке триває вже майже п'ять років. Передбачають, що треба буде збільшити той відсоток (3.2%), який досі Уряд уважав за відповідний, при збільшенні заробітних платень при закінчуванні нових контрактів про працю.

Президент вимагає прослідження помилково бомбардування села Трунг Тгань

КАНТО, В'єтнам. — Президент Джансон вимагає від американського командування детальнішого звідомлення про бомбардування села Трунг Тгань в дельті Меконг, що заповділо великі шкоди цивільному населенню Південного В'єтнаму. Президент вимагає вияснення, чи справді були відділи в'єтконгу в цьому селі під час бомбардування, чи воєнки в'єтконгу не дозволили мешканцям схритися перед бомбами і чи в'єтконг почав обстріл американського розвідувального літака. На всі ці питання була відповість "так". Ці запити відповів полковник Джосія Волес, що був призначений дорадником на цьому відтинку фронту тої дві тижні. Згідно з останніми повідомленнями внаслідок бомбардування було 26 осіб убитих і 114 ранених. Американські воєнки пожертували кров для ранених селян у бомбардуванні. Ті, які врятувались від смерті, заявляють, що в час бомбардування не було ніяких воєнних в'єтконгу в селі і не було також ніякого обстрілу американського розвідувального літака. Велика більшість ранених у цій трагедії це малі діти і жінки. На 84 особи, прийняті до лікарні, 43 — це жінки, 30 дітей. Американське командування заявляє, що не тільки розвідувальний літак був цілком обстрілу, але й потім обидва б о м бардувальники були обстрілювані. Район, де відбулася ця трагедія, вже від довшого часу є осередком пропагандивної акції в'єтконгу.

В Югославії судитимуть М. Михайлова і його однодумця М. Батініча

Загар, Югославія. — Державний прокуратор подав до відомо, що незабаром відбудеться новий судовий процес проти відомого югославського науковця і публіциста Михайла Михайлова, а рештового дня 8-го серпня у зв'язку з пляном видавати незалежний, не-комуністичний ідеологічний журнал "Вільний Голос". Михайлов перебував у в'язниці під закидом поширювання фальшивих відомостей і підбурювання публічної опії. Відбудеться судовий процес також мабуть і проти однодумця Михайлова Мар'яна Батініча, який очолює ініціативну групу для видавання журналу після ув'язнення Михайлова і якого в середстві також ув'язнено. Батініч, 63-річний, був донедавна активним діячем і функціонером комуністичної партії. Не зв'язуючи на арештування Михайлова і Батініча інші члени ініціативної групи заявляють, що заплянований Михайловим демократично-соціалістичний журнал так буде появлятися. В четвер 11-го серпня ц.р. югославська політична поліція перелавя повну реакцію в мешканці Михайлова і зняла із дверей мешканця табличку з прізвищем Михайлова та його пошту скриньку, на якій якийсь комуніст написав "Зрадник батьківщини". Зібрання за сновників нового журналу мало початися згідно з пляном в четвер 11-го серпня.

Канадський сенатор Павло Юзик відвідав редакцію української газети в Варшаві

Варшава. — У складі урядової делегації канадського парламенту в складі 10 осіб, серед якої було двоє українців. Один з них сенатор Павло Юзик 26 липня ц.р. прибув до редакції "Наше слово", щоб передати привіт від українців з Канади. Сенатор Юзик народився в Канаді Батьки його (мати з Стрийського, батько з Чортківського повітів) приїхали в Канаду на початку XX століття. Павло Юзик до призначення сенатором був викладачем історії слов'янських народів в університеті в Вінніпегу, з закінчення на стор. 4-й

У Львові засуджено Богдана Гориня і його брата Михайла на кару тюрми

Торонто. — Ти ж не викаж української мови під час навчання і вимоги до влади дотримуватися обов'язкового в УССР закону щодо урядової мови. Богдан Горинь, молодий літературний критик і мистецтвознавець, відомий із своїх статей і рецензій, друкованих до червня 1965 року збільшеного у львівському журналі "Жовтень" і в київській "Зміні", що її з липня 1965 року переіменовано на "Ранок".

Після відвідин українських осередків у Канаді голова ПУН Олег Штуль-Жданович прибув до ЗДА

Нью Йорк. — До ЗДА обом митрополитами — Кіпр прибув у Канаді голова Проводу Українських Націоналістів Олег Штуль-Жданович. Крім відвідин українських громад у ЗДА він має взяти участь у з'їзді ОДВУ. 31 липня ц.р. Олег Штуль-Жданович перебував у Канаді, як гість Українського Об'єднання Національного Об'єднання і Братніх організацій. Після відвідин Монреалю, Оттави, Едмонтона, голова ПУН прибув до Вінніпегу і тут склав візити

Вийшла польська книжка про Шевченка

Торунь, Польща. — У місті Торунь, Польща, накладом в-ва Людова Спудзельня Видавнича появилася гарно ілюстрована мистецькою Варварою Костек-Пшучковською повість польського письменника Єжи Єнджевіча про Т. Шевченка п. н. "Ноще українське альбо родовід генію" (Українські ночі або родовід генія, 1966, стор. 618). Бібліографічні нотатки польської преси в західній Європі зазначають, що згадана повість є вислідом балатолітніх студій автора над історією України й спробою нового підходу до життя і творчості, одного із найвидатніших поетів і революціонерів XIX ст. Книжка має 8 частин-розділів: "На провесні", "Влакити над Кирилівкою", "Перехрестя доріг", "Серед братчиків", "Оренбурзький степ", "У фінському болоті", "В сторону України" і "Глибина ночі".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

В ЛОНДОНІ ВИДАНО ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ В 50-РІЧЧЯ І. ФРАНКА Лондон, Вел. Британія. — Заходом Франківського Комітету у Великій Британії появилася тут п. н. "П'ятьдесятиліття Івана Франка. 1916-1966", збірник популярних матеріалів для відзначення 50-річчя з дня його смерті. На зміст збірника склалися стаття д-ра С. М. Фостуна "Життя і творчість Івана Франка", передруки уривків із праць В. Симонича і В. Державина про Франка, одинадцять віршів Поета та 5 віршів у перекладі П. Конді на англ. мову, передруковані із виданої УНСОюзом у ЗДА книжки про І. Франка. Видано збірник цикльованим способом на 36 сторінок.

В НЬО ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ВИСТАВА "СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ"

Нью Йорк. — Український Оперний Ансамбль у Нью Йорку підготував на осінь виставу української комічної опери Григорія Квітки-Осноряненка з музикою Кирила Стценка "Сватання на Гончарівці". Вистава заповіджена на неділю, 23-го жовтня в залі — Фешен-Інституту. В головних ролях виступлять Тамара Ліхолод (Уляна), Марія Стефанішин (Одарка), Тарас Федорич (Прокій Шкурят), Лев Рейнгардт (Юсип Скорик), Іван Гош (Олексі), Михайло Яблонський (Стецько) і Степан Вовчук (Тиміш). Постановка Т. Федорича, він також підготував декорації. Музичний керівник О. Стратичук, а танці підготував О. Генза. У виставі бере участь хор Оперного ансамблю й оркестра, в якій є музики з колишнього Львівського Оперного Театру.

УКРАЇНСЬКІ РАДІО. ПЕРЕДАЧІ В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. (М. Д.) — До чергових осягнень української спільноти в Аргентині треба зарахувати радіо-програми, які передаються з кількох стацій та в різних місцевостях українського поселення. Українські радіо-програми передаються: По-неділок від години 15:30 до 16. — радіосильня "Л.У." 7-місто Кордоба, провінція Кордоба. Вікторок — від год. 19:30 до 20. передача "Голос України" стація Л. Т. 13. Радіо Сплєндід Буенос Айрес. Серєда — від години 16:45 до 17. — через стацію Л. Т. 16 — провінція Чако. та від год. 21 — до 21:30 стація "Л. Р. 9-Антаргіда" (252. I м.) Буенос Айрес. та субота від години 13:35 до 13:50 через стацію "Л. Т. - 16-Сплєндід" провінція Чако. від години 17 до 17:30 — стація "Л. Р. А. — (870 кл.) державна висільня в Буенос

У ВЕНЕСУЕЛІ ПОМЕР ПРОФ. АНТІН КОРОЛЬ

Каракас. — У Венесуелі помер інж. Антін Король, який був там професором Університету де Орїенте в місцевості Сіноад. Крім наукової праці проф. Король займався також живою громадською діяльністю. Він був членом Канадського Наукового Товариства імені Шевченка.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid of the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не muszą відповідати становнику редакції.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Життя в Україні

В Україні йдуть жнива, але совєтська преса присвячує увагу не так самим жнивям, як здачі хліба державі. Правда, більшовицька пропаганда дещо змінила термінологію раболовського колгоспної системи. Тепер колгоспника — хоч він і далі, як колись кріпак на панському лану, виконує невільничу роботу під наглядом нових гайдуків — партійних керівників — починають називати вже «трудівником поля» і вимагають від нього щоразу більшої... ініціативи і творчості. «Радянська Україна» так і пише про «хвилюючу картину невечірньої творчості людей, їхньої ініціативи, пошуків, новаторства в боротьбі за збільшення виробництва сільськогосподарських продуктів». Так само совєтська пропаганда намагався перекопати, що здача хліба державі — це не насильне відбирання зерна з колгоспних засів, а добровільний продаж його колгоспниками. Як фальшиво звучить це визначення вистачить почитати саму таку совєтську пресу. У тій самій «Радянській Україні» читаємо, як «перетворюється в життя рішення пленуму Центрального Комітету Комуністичної Партії про успішне виконання встановленого плану продажу хліба державі». Який же це добровільний продаж, коли сам орган партії пише про «виконання встановленого партією плану»? Отже, належне контрибуцію і її треба виконати.

Партійна преса слухно стверджує, що хліб — це багатство країни. Збільшити його заготівлі, — пише «Радянська Україна» з 6 серпня у статті «Хліб України», — значить зміцнити економічну міць держави, створити важливі передумови для більше швидкого і швидкого розвитку всього господарства». В той самий тон пише і центральна преса в Москві, «Правда» й «Известия», перші сторінки яких заповнені статтями і закликами про здачу хліба державі. Уряд і партія вимагають від «трудівників поля» не тільки виконання встановленого плану, але ще й надпланового продажу хліба. Згідно з даними «Радянської України» — на 1-ше серпня закуплено озимієї пшениці 8,485 тисяч тонн, або на 2,635 тисяч тонн більше від плану. Ось де вагіть України і ось де причина великої «любови» Росії до України.

З совєтської преси можемо також уявити, в яких важких умовах працюють новітні кріпаки — «совєтські трудівники поля». Газети пишуть про втраці зерно при вантаженні і розвантаженні. Транспорт — це болізне місце в сільському господарстві СРСР, бо бракує автомобілів, бракує і фахових шоферів. У деяких районах, — пишеться у статті «Хліб України», — за вантажними автомобілями закріплено лише по одному шоферові. Отже всі технічні недотятення мусить покрити український селянин. Він має доручення партії: дати країні якнайбільше хліба. І це доручення мусить бути виконане понад план! Для цього і працює весь партійний апарат, для цього й працюють цілі загони партійних агітаторів.

Саме ці партійні агітатори — це найбільше лихо колгоспного села. Держава не спромоглася дати колгоспам в достатній мірі технічне устаткування, без якого неможливо вести великі сільські господарства. Але вона забезпечила колгоспи цілими загонами партійних наганців. У тій же «Радянській Україні» з 7-го серпня в статті «Ідеологічна робота на селі» читаємо про глибоке поклоння пропагандистів, агітаторів, лекторів, доповідачів, які мають спрямувати енергію і ентузіазм мас на розв'язання найважливіших господарських завдань. Український колгоспник, який важко працює вирощує хліб для держави, не може дістати від держави не тільки всього того, чого вимагає найпримітивніший побут його щоденного життя, але й той технічної допомоги, яка могла б забезпечити саму здачу хліба державі. Зате він повністю забезпечений партійною ідеологічною опікою. Ці всі паразитарні агітатори, головне і єдине завдання яких — за «Радянською Україною» — роз'яснювати рішення партії і радити, як їх успішніше виконати — втілюються всією допомогою уряду і партії. Немає автомобілів для транспортування збіжжя, але є автомобілі для пересувних «автосесідок», що їх проводять пропагандисти. Немає вишкочених шоферів, але є сила-силенна лекторів, які під час жнив приходять до колгоспників із своїми лекціями. «Радянська Україна» пише дослівно: «У ці напружені літні дні, коли вирішується доля врожаю, дуже важливо, щоб ідеологічно-виховна робота була добре налагоджена там, де вирує напружена праця — на полях». Як колись за панщини гнали людей на поля, де над кріпаками стояли панські гайдуки, так і тепер на колгоспних полях над згніченою спиною колгоспників стоять наганці з партбілетами, щоб якнайбільше хліба здати державі.

Л. Бурчинська

ПРОЄКТ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Факт тісної співпраці між народних жіночих організацій з Об'єднаними Націями та їх агенціями може не всім зрозумілий. Та підстава її лежить у тому, що ОН, а головне його агенція ЮНЕСКО, ЛЮ, ФАО, ЮНІСЕФ та ряд інших комісій, змагаються до виконання своїх планів у різних країнах світу. А більшість тих планів вимагає жіночої співпраці. Наприклад, великий проєкт розвитку громад годі здійснити без зрозуміння і активної підтримки жінки.

І так, плани праці і проєкти агенцій ОН кладуть особливий натиск на включення жінки у ці заходи. ЮНЕСКО змагає до ліквідації неписьменності жіноцтва передусім, бо неписьменних жінок є найбільш відсоток, як у чоловіків. ЛЮ (Міжнародна Організація Праці) доє про розвиток домашнього промислу, що дав би жінкам заробіток без відлучення з дому. ФАО (Харчово-Хлібопродуктова Організація) старастяся прищепити засади раціонального господарювання, а ЮНІСЕФ (Організація Опіки над Дитиною) повчас про гігієну й виховання дитини.

Це зрозумімо, коли прочитаємо заяву генерального секретаря ОН з нагоди декади розвитку ОН. Він сказав: «Тепер є більше зрозуміння ролі людського чинника у розвитку кожної нації. Економічний ріст передових країн вона більше завдячує людській енергії, ніж капіталові. Тому піднесення людських здібностей при допомозі освіти й вишколу і зміцнення життєвої людської сили дбанням про здоров'я — це не тільки основні передумови розвитку, але й її головні цілі й го».

Ці заходи розпочалися у 1950 р. Тоді тільки сім країн поклали широкозакресну акцію розвитку громад, а наприкінці десятиліття вже було 30 держав, втягнених у цю акцію. Іх число постійно збільшувалося, як та кож відосконалавалися методи праці. В деяких країнах створено спеціальні крайові товариства, в других організовано роботу на кооперативних засадах, а в третій призначено до того самоуправу. Ось кілька проєктів, що належать до цієї акції: на першому місці стоїть доплати води у формі криниць, водопроводів, збірників, що сильно заторкує інтереси жінки й домашнього господарства. Далі — будова шкіл і амбулаторій, що теж знаходиться в розумінні. Потреба — нові методи сільського господарства, уліпшене знаряддя і насадження. Все це потребує її активної постави й участі.

Виявляється, що ця ситуація заходить не тільки в країнах розвитку. Навіть в іскоіндустріалізованих країнах мають відсталі провінції, де існують свої проблеми. Акція през. Джансона в боротьбі з убогістю виявила такі труднощі в ЗДА, а вони існують по всіх країнах світу. Головним чинником протидії буде людська воля та завзяття, і їх треба викресити. Матеріальна допомога не виглядує ліха.

Цього поштовою, цієї мо-

Іван Р. Костюк

СТАНІСЛАВІВСЬКИЙ ПРОЦЕС

(Нотатки про судовий процес у Мюнстері, Німеччина)

Читачі «Свободи» напевно ще не забули про судовий процес проти Ганса Крюгера і його товаришів, що як колишні гітлерівські опричники вимордували на Станіславівщині (тепер: Івано-Франківська область) в Західній Україні, в роках 1941-44, сотні тисяч цивільного населення, головню жидів, поляків та українців.

На цю тему на сторінках «Свободи» появилася цілий ряд статей, споминів і закликів до активної участі в процесі. Першим порушив це питання проф. Лев Штанковський, який у ч. 79 «Свободи» писав: «Цієї справи нам не слід прогавити!... В Черговому числі «Свободи» появилася на цю тему передова стаття п.з. «Процес у Мюнстері», в якій писалося: «Більш як будь-коли треба добуватися, щоб у згаданому процесі були висвітлені якнайосновніше ті страждання, в яких жило українське населення під гітлерівською окупацією, і щоб були встановлені ті важкі жертви, що їх мали українці. Вимагаємо, щоб для свідчення на процесі були допущені також українські свідки, треба вночас докласти зусиль, щоб доінформувати весь світ, особливо ж через американську й канадську пресу, про факти масового, кривавого геноциду гітлерівських окупантів у відношенні до українського народу».

Про мюнстерський процес та гестапівські звірства з української преси, як досі, ще тільки «Новий Шлях», на наїдійській тиждневик, друкував більш-менш правдиві інформації та спомини. Але щоді направили крику та стали в обороні славної пам'яті постраждалих, підвищили та іншим способом заохочували українців, які в тих жахливих днях війни впади жертвою, озвирілих «юбер-менція», не зроблено нічого.

Одже на партотачних споминках та закликах, як це густо часто в нас буває, «завалилися наше урядові установа»: цим процесом.

Ні одна українська установа, в ЗДА ні в Канаді, ба навіть в Європі, не виступила в обороні доброго українця, в якого імені! Ні УКА в ЗДА, ні КУК в Канаді, ні ЗУАДК зі своїм Європейським Представництвом, ні ООЧСУ в ЗДА, ні ЛВУ в Канаді, ні Організація Політичних В'язнів, ба навіть Станіславівський Комітет, що минулого року відбув свій «успішний» з'їзд в Кіліяні, не стали в обороні славної пам'яті українських жертв гітлеризму, щоб бо дати, як писалося в «Свободі», «доказати вільному сві-

тання домашнього промислу для житку агенції ОН. Ця справа знаходиться ще в початковій стадії і дальший її розвиток залежатиме від добре поставленого плану та справності виконаних чинників. У цій роботі вперше на такому рівні знаходиться українка, знавєць народного мистецтва, п-ні Стефанія Пушкар.

мось і прислухуюсь до того, як згадують нас «не злим, тихим словом». Згадують як... німецьких колаборантів, їхніх помічників у мордуванні жидів та поляків, як тих, кого слід було б разом з німцями посадити на лаві підсудних!..

Та повернімося до мюнстерського процесу, чи як називав його урядова німецька преса «Станіславівський процес». Кого і звідки там судять?

На лаві підсудних сидять, як уже сказано, чотирнадцять опричників, з яких вісьмох довозять на залю розправ з тюрми (декотрі сидять від 1962 року), інших шість відповідають з вільної стони. В першій день розправи, в понеділок 18 квітня п. р. бракувало одного — 59-літнього пенсіонера Альфреда Гасса, який 15-го квітня п. р. вже вдуге намагався заповідати собі смерть, заживши 20 насонних таблеток і в той час перебував у лікарні. Після відлучення його знову посаджено на лаву 5-го травня, і таким чином цей злочинний «ген», перське число якого було 18 (декалі повмира, іпні захворіли), зустрівся віч-на-віч з актом обвинувачення. Цей акт, списаний на 310 сторінках машинописного письма, в перший день розправи прочитав ім державний прокуратор Рєгборн.

Головою суду, вєклад якого входять три професійних судді та шість присяжних суддів, «ландрихт-директор» д-р Антон Функе. Трох підсудних боронять приватні, інших з уряду наставляє адвокати.

Уже в перший день розправи оборонець Г. Крюгер, адвокат д-р Вебер з Мюнстера, зажадав вилучити з розправи першого прокуратора Рєгборна з Дортмунду, Хєвля, він «зарєстро» від слідства і не пересувався відтакуючих свідків оборони, зокрема Крюгерівського шєфєра, який в міжєасі помер. Цю вимогу суд відкинув. Також намагання оборони вилучити одного із присяжних суддів, щоб затримати судовий процес, суд тої параді відкинув.

Всі підсудні поводяться на залі зухвало, з питомою ім допідвиною буютою. На їхніх старійно погелених обличчях раз-у-раз з'являються саркастичні усмішки. Всі охайно одягнені, радо пошукують перед фотоапаратом і нахально дивляться в телєвізійні репродуктори.

Судова зала ч. 218, в якій ведеться розправа, заповнена по вєнці. Серед публіки чимало німецької молоді. Не бракує й чукинців. Для журналістів призначено окремі місця з пультами. Скрізь вєстановлено мікрофони й гучномовні. Знамениту акустичну залі доповнюють подвійні шєбєри, вєнєкє, щоб не перешкоджав вучитиєниє шум.

(Далі буде)

КОЛЕКТИВНИЙ ВІДПОВІД

Пропелі для працівників промислових підприємств та їх родичів організують колективні вїзди на відпочинок до лісу.

Таї «колективні відпочинки» — пише кореспондент «Радянської України» (числопис з 13 липня), — організують і інші підприємства Тарнополя та області.

ли до Львова звичайно на два-три дні, і тоді відвідував нас Франко два-три рази». (ст. 138).

Ми вже знаємо, як поставилося до молодого поета українське громадянство, але Франко не залюмився і продовжував редагувати часопис під різними назвами («Громадський Друг», «Дзвін», «Модот»), бо поліція їх конфіскувала. Треба подивляти умову й фізичну силу поета, який після мук, що їх переніс у тюрмі, де його трактували, як звичайного злочинця, не кинув розпочатого діла в користь громади, переживаючи при тому глибоке особисте нещастя.

Такий час неспівності тривав півтора року. Та почала нахлювуватися розв'язка цього драматичного становища. До панни Ольги заїхав скінчений студент богословії Володимир Озаркевич, брат відомої письменниці Наталії Кобринської. Ольжин сестра Михайлина докладно оповідає, як зав'язувався і як розв'язувався оцей драматичний конфлікт з появою на сцені нової діючої особи. «Як уже В. Озаркевич старався про руку Ольги, то родичи були дуже за тим, щоб згодилася вийти за нього, і було їм тяжко прикро, коли рішуче відмовила» — пише М. Рошкевич. (ст. 136).

ЛУКА ЛУЦВ
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(52)

Десь незадовго відбулася ревізія в домі моїх родичів. Треба знати, що ревізія в ті часи — то було щось страшне, компромітуюче. Ревізію перевів з вишого наказу слідчий суддя з Долини дуже обережно, оглядно. Дав знати до польського ксьєнда в Вєлдіж, щоб повідомив батька. Цей в тій хвилі приїхав, щоб попередити батька і сказав, що на свідка приїде сам, а другого вільне свого органіста, а наш вїйт, простий неписьменний бойко, мусів фігурувати вже в порядку речі. Він дивився на ту цілу комедію і нічого не розумів». (Франко у спогадах, ст. 132).

Ольга Рошкевич поховала небезпечні папери і брошури в пасажі, і слідчий суддя, не знайшовши нічого протизакононого, повечеряв і поїхав до Долини, де хвалив панну Ольгу за те, що вона має гарну бібліотеку... Ольжин брат був зв'язковим між Франком і Ольгою в той час, коли Франко сидів у тюрмі і пізніше, бо о. Рошкевич гостро цензурував пошту своєї старшої доні. 22-го вересня 1877 р. Франко з тюрми писав Ярославові Рошкевичеві:

„Заразом напиши мені, з яких причин Твій батько так страшно розгнівався на мене, що, будучи у Львові, навіть не хотів побачитися зо мною. Для мене видастись такий гнів чимось таким, що не має найменшого сенсу, — бо й що це значить гніватися на чоловіка в нещастю, — як коли б я сам собі це зробив, і то ще йому на збитки? Длятого будь такий добрий і напиши до дому при найбільшій спосібності й донеси отцеві Рошкевичеві, що надіюсь його з донькою бачити на мой розправі. Прошу Тебе конче написати це і відтак донести мені дослівно відповідь, щоб я знав, чого маю держатися». (Ірина Книш, Іван Франко, ст. 15).

21-річний ідеаліст Іван Франко не знав психології о. Рошкевича, який був правдивим представником тодішньої нашої інтелігенції в Галичині. Ми бачили вище, що на процесі Франка тільки молодь була присутня і співчувала з підсудним, а старше громадянство відчужалося всіх тих, що були заарештовані. Франка викинули із львівських «Просвіти» і «Вєсєди».

Батько Ольги не був на судовій розправі і заборонив донці вести переписку з Франком, який не мав права з'явитися в домі о. Рошкевича. Проте, заборона батька не могла змусити 20-літню дівчину не писати до свого любого і не старатися потякати з ним побачитися. Панна Михайлина оповідає про план такої побачення в лісі недалеко села, куди Франко мав прийняти з Долини. Обидві сестри довго блукали по

лісі, але з Франком не зустрілися, бо він був з іншого боку гори. Та ця нездійснена зустріч в лісі мала трагічне закінчення. Франко, не знайшовши дітчат в лісі, пішов прямо до їхнього дому. Михайлина Рошкевичівна пише про це так:

„Ходили ми, але з Франком не здибаліся. Приходимо до хати, а мама виходить напроць нас перестрашена і каже: «Франко є, приїшов, може, перестрашено». Тата не було на той час дома. Сестра розмовляла з Франком довгий час, але я не була тоді в тім покою. Був страх, прийняти мама і я боялися, що то буде, як тато приїде. Надійшла та хвиля. Мама тата попередила, тато був страшно обурений, багато й довго з ним говорив і рішуче ждав то, щоб він всякі заміри вважав за зирвані, і залував йому, щоб більше не являвся в їх домі. Такі то були часи. Франка вважали за «проскрибованого». Тато мій — чоловік деспотичний, безглядний». (Франко у спогадах, ст. 134).

Але ще того ж літа Франко побачився з Ольгою в лісі, на тому місці, на якому була плянована перша невдала зустріч. Після того відбулася секретна переписка, про яку о. Рошкевич нічого не знав. Відбулися й дальші зустрічі залюблених у Львові, куди панни Рошкевичівни часом їздили. «Іхати до Львова ми мусили так, щоб батько не знав, лишень мама. Мій батько був москвофіл і був проти того, щоб ми були на концерті в пам'яті Шевченка і т. п. Ми їзди-

Праця HELP WANTED MALE

МЕХАНІК у місті Нью-Йорк при Bonaz, Singer 112, 107, 52 & Fancey Stiteh. Постійна праця. Телеф: (212) WO 6-3090

КУХАР SKILLED HELP MACHINISTS SKILLED

у Вашингтоні, Д. К. Одинокий у Вашингтоні, Д. К. український ресторан "The Peasant", 924 E. St., N.W., Washington, D.C. Tel. 202 638-3131, пошукує українського, досвідченого кухара, який зможе працювати українськими і російськими стравами. Платити великі гроші.

THOMAS COLLATOR INDUSTRIES

Sub of Pitney-Bowes, World wide recognized products. In our 20th yrs. operation. 750 Commerce Rd. LINDEN, N.J. 201 925-7370

TOOL MAKER

Capable of making fixture & tools for welders, punch press and other operation. Excellent benefits and opportunity for advancement. Salary commensurate with experience and ability.

Call Greene, N.Y. 607 656-4166 Shelburne Industries

MACHINIST TOOLMAKER

Responsible for rebuilding and major repair of production equipment. Knowledge of automatic wire and strip feeds desirable. Top pay and benefits. For highly qualified man.

Call Greene, N.Y. 607 656-4166 Shelburne Industries

ЗАГАЛЬНА ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Стада праця. Добрі умовини праці. Зв'язуватися до: DEN-GRE Arnot & Nicholson Streets Lodi, N.J.

ПОБАЖАНІ МУЖЧИНИ

Помічники та фактори до фабрики пластичних витисків. Мусять мати понадвісімнадцять років. Бенефіції та опортуніти. Technical Plastic Extruders 21 Cherry St., Delaware Section of Clifton, N.J. 471-1760

МАШИНІСТ

До залізної праці на машині, мусять бути спроможний сам наставити машину та мусять мати знання праці в робітні. Підприємство охочо віддає підприємецьві. Зв'язуватися слати до: WYCKOFF MFG. 15 W. Passaic Street, Rochelle Park, N.J. or tel.: 201 843-2516

ПОМІЧНИКИ

Стада праця, нагода для авансу, можлива навчання ремесла. Мусять надати до механіки. Платити великі гроші. \$1.45 Мусять гонорити по-англійськи. ACME NATIONAL REFRIGERATION CO. 19-26 Raven St., Astoria, N.Y. RA 1-5510

Wayne, N.J.

ПІЛОМБЕРИ

Механіки і помічники. Тільки досвідчені. Стада праця. Тел.: (201) 256-5700

ПОШУКУЄТЬСЯ СУПЕРІНТЕНДЕНТА

237-ма вул., White Plains Rd., Bronx, N.Y. 26 род. дім на вуль, 3 мисі, мешкання з \$100.00 місячно. W. KOZICKY ME 5-1122, веч. 914 GR 6-7147

MAINTENANCE MECHANIC & HELPERS

Staffer is now accepting applications for maintenance help. Experience necessary. Day and night work. Company paid hospitalization, life insurance, paid vacation, paid holidays, good working conditions, 5-day week. Apply in person, 9 a. m. to 3 p. m. N. Jersey calls accepted 311 Mercer Street Jersey City, N.J.

ШОНОРКЕСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАО

SCHALLER & WEBER - ДІМ ЯКОСТЕЙ - РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАЖЕЛІЙ І ВЕЧЕРІН • КОВБАСКИ • ШНІЦКИ ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3647 In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — AS 4-3210 In ASTORIA: 28-28 Steinway Street — IV 3-5540 In HEMPSTEAD: 310 Front Street — VA 1-7068 In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552 In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

ПАМ'ЯТІ О. ЯРОСЛАВА БЕНЕЦА

Ціле Торонто було поражене вістю, що в ранніх годинах 4 липня незадовго відійшов у вічність один з найбільше відомих і шанованих — о. Ярослав Бенец. Тяжко було погодитися, повірити, що той, який кілька літ днів тому, здавалося, був сповні здоровий, жвавий, радий, з тисячними різноманітними планами для парохії і в загальному — громадському житті, опікун молоді, невтомний працівник на церковно-громадському полі, добрий пастир, друг і дорадник, не живе! На жаль, це була тяжка, але правдива дійсність! Ціле українське Торонто було під враженням цієї сумної і болісної події.

Вл. п. Всес. о. Я. Бенец народився 25 січня 1915 р. в Годках, б. Коломиї. Богословські студії завершив у Духовній Станіславській Семінарії, і там, рукопокладений Владикою Кир І. Ляницьким на свячення 26 червня 1938 р. Душпастирську працю розпочав як співробітник у катедрі в Станіславі у 1938-39 рр. далі в 1939 р. співробітник у Нижній над Дністром, 1939-44 — парох у Турдору, Гусятинського деканату.

Він був св. Покрови в Торонті, це перлина української візантійської церковної культури, це гордість Торонту. Але, видно, Боже Провидіння мало інші плани! Господь покликав його у вічність у повному, здавалося б життєвому розквіті. Не можна б у великій назві газетній статті виміняти всі прикмети, добродієства, заслуги і працю покійника.

Історик нашого поселення в Канаді колись напевно багато присвятить уваги його праці й заслугам, як своєю любов'ю і пошану виявляло ціле українське Торонто в днях смутку і печалі, в часі величавих похоронів. Починаючи від понеділка вже кожного дня у великих похоронних заведеннях, яке цілковито було відлучено тільки для Покійника, правились нахаживати при участі численого духовенства, та сивий хор, та тисячної У-часті народу, що востаннє приходили прощатися з своїм дорогим і улюбленим священником і громадянином. Будинки заведення Сув би обернувся у квітник, який не вяснення, що бажанням Покійного було замість квітів, щира жертва на його улюблену церкву.

Кульмінаційна точка величавих похоронів бл. п. о. Бенеця припала на четвер ввечір, коли тисячі маси своїх а то і чужих, впродовжували Покійника до церкви, де під проводом Владика Кир Ізидора з участю понад 50 священників і Канади та Америки відправляли священні похорони. Сумнівська мова і одностроїх з прапорами із своїми провідниками та чоловічим хором "Прометей" супроводжувала і рідкуюча свого дорогого і незабутнього капелана.

В п'ятницю рано Архирейською Службою Божою та закінченням священних похоронних відправ, та обходом довкола церкви з дощовицею, яку несла оця духовня, десь біля полудня величезна громада Торонто, нараховуючи понад 5 тисяч учасників, із своїм Єпископом, понад 50 священниками, сестрами - монахинями, молодечими організаціями С.У.М. Пласт, Марійська Дружина — малі діти, ала жина — малі діти, востаннє відпроводжали на місце вічного спочинку. В Торонті такого величавого українського похорону ніхто не пам'ятає.

На цвинтарі від брами аж до гробу труну перебрали сумітці, які відпроводжали свого Капелана та у жалобі віддали йому посліду прелюдю. Спонтанний плач від церкви, аж до гробу відпроводжувала Покійника. Плакали старші, плакали жінки і чоловіки, плакали отці духовні, плакали діти, гірко плавав Всес. о. прелат Каменецький, який довгі роки з Покійним співпрацював та називав його своїм сином. Плавав і Єпископ при втраці доброго працівника на івні Христа. Але здається здавало теж і все довкілля. Прощальні слова Всес. о. д-ра В. Липського в церкві та від парохіальних і дієцезаньських організацій пані І. Петрів, д-ра Кушпеті, а на кінець голови Крайової Управи СУМ д-р Гуті, послідний суміський жалібний альє... і під могутній жалібний спів хору "Прометей" і... ти хий плач великої громади, тіло Покійника половила притіта Канадійська земля наші.

З бодем серця залишали цвинтар ті, які ще потім брали участь у спільній трапезі, яку готували пані із ЛУЖ, де ще Покійного прощали: православний священник о. Міненко від імені Архиспископа Михаїла, п. Дудар, голова церковного комітету — від парохії, та від родини дир. Я. Сербін. При цій нагоді працівники зложили щедри дари на церкву, замість цвітів. І так настало мій нама о. Я. Бенеця. Відійшов від нас на все тілом, але залишився між нами навіки — духом! Любов і пошану, видозуміння і толерантність, вірність своїй церкві й народові, продровдував він, і цим йому відплатилась в останній прислужі українськ-агромада Торонто. Цим йому відплатились і чужийці, навіть високопоставлені в канадійському житті — люди.

Продовжуючи його працю та вказівки, виконуючи його плани, згадкою про нього та молитвою, ми створимо вічну пам'ять для нього між собою, а гідного й достойного заступника матимемо перед трном Всевишнього. Хай цих кілька слів буде грудкою на свіжку могилу доброго священника, вихованця, приятеля і громалянина. Спи, Дорогий Отче Ярославе, та про волю - долю своєї церкви і народу сні! Вл. п. о. Ярослав Бенец був також активним членом УНС, був членом контрольної комісії відділу при церкві Св. Покрови, та його співорганізатором, від імені якого висловлюємо щирі співчуття для Родини, парохії, та членів віділу УНС.

В. Діок

Студійні позики для закінчення студій

Українські студенти на високих школах в Америці можуть отримати студійні позики для закінчення студій в академічному році 1968-67. Студійні позики є безпроцентові.

Прохання про уділення позики слід надіслати до 6-го вересня на адресу Українського Інституту Америки. Студенти, які бажать отримати студійні позики для закінчення своїх студій, повинні вказати належний статус ушкю в попередніх роках студій та з'ясувати обставини, що виправдують потребу приватної фінансової підтримки у формі студійної позики від Українського Інституту Америки.

До прохання слід залучити офіційні potwierдження про запис на академічний рік 1966-67 та посвідчення про поступ у студіях. Український Інститут Америки. Ukrainian Institute of America, Inc., 2 E. 79th St. New York, N.Y. 10021.

нараховуючи понад 5 тисяч учасників, із своїм Єпископом, понад 50 священниками, сестрами - монахинями, молодечими організаціями С.У.М. Пласт, Марійська Дружина — малі діти, ала жина — малі діти, востаннє відпроводжали на місце вічного спочинку. В Торонті такого величавого українського похорону ніхто не пам'ятає.

На цвинтарі від брами аж до гробу труну перебрали сумітці, які відпроводжали свого Капелана та у жалобі віддали йому посліду прелюдю. Спонтанний плач від церкви, аж до гробу відпроводжувала Покійника. Плакали старші, плакали жінки і чоловіки, плакали отці духовні, плакали діти, гірко плавав Всес. о. прелат Каменецький, який довгі роки з Покійним співпрацював та називав його своїм сином. Плавав і Єпископ при втраці доброго працівника на івні Христа. Але здається здавало теж і все довкілля. Прощальні слова Всес. о. д-ра В. Липського в церкві та від парохіальних і дієцезаньських організацій пані І. Петрів, д-ра Кушпеті, а на кінець голови Крайової Управи СУМ д-р Гуті, послідний суміський жалібний альє... і під могутній жалібний спів хору "Прометей" і... ти хий плач великої громади, тіло Покійника половила притіта Канадійська земля наші.

З бодем серця залишали цвинтар ті, які ще потім брали участь у спільній трапезі, яку готували пані із ЛУЖ, де ще Покійного прощали: православний священник о. Міненко від імені Архиспископа Михаїла, п. Дудар, голова церковного комітету — від парохії, та від родини дир. Я. Сербін. При цій нагоді працівники зложили щедри дари на церкву, замість цвітів. І так настало мій нама о. Я. Бенеця. Відійшов від нас на все тілом, але залишився між нами навіки — духом! Любов і пошану, видозуміння і толерантність, вірність своїй церкві й народові, продровдував він, і цим йому відплатилась в останній прислужі українськ-агромада Торонто. Цим йому відплатились і чужийці, навіть високопоставлені в канадійському житті — люди.

Продовжуючи його працю та вказівки, виконуючи його плани, згадкою про нього та молитвою, ми створимо вічну пам'ять для нього між собою, а гідного й достойного заступника матимемо перед трном Всевишнього. Хай цих кілька слів буде грудкою на свіжку могилу доброго священника, вихованця, приятеля і громалянина. Спи, Дорогий Отче Ярославе, та про волю - долю своєї церкви і народу сні! Вл. п. о. Ярослав Бенец був також активним членом УНС, був членом контрольної комісії відділу при церкві Св. Покрови, та його співорганізатором, від імені якого висловлюємо щирі співчуття для Родини, парохії, та членів віділу УНС.

В. Діок

Канадійський сенатор Павло Юзик відвідав редакцію української газети в Варшаві

(Закінчення із стор. 1-0) Сенатор Юзик є членом консервативної партії. В сенаті П. Юзик займається справами національних меншостей, яких в Канаді є майже 26%. Для порівняння слід відзначити, що в Канаді проживає 44% англіців і 30% французів.

В Канаді проживає (дані за 1961 рік) 478.377 українців, що становить 2,6% (поляків — 323.517 тобто 1,8%). Сенатор Юзик поінформував нас, що більшість українського населення проживає переважно в трьох західних провінціях — Саскачевані, Манітобі та Альберті та в основному займається сільським господарством. Про влад українців в економічній та господарській розвоток Канади свідчить між іншим факт, що українські селяни загосподарували мільйони акрів цілнних земель.

Відносно українського шкільництва в Канаді сенатор Юзик сказав, що в містах зосередження українського населення в державних школах відбувається навчання української мови. Таких шкіл нараховується в трьох вішезгаданих провінціях біля 60. Крім початкових і середніх шкіл, українська мова та література викладається в кількох університетах (От-

тавському, Манітобському, Саскачеванському й Альбертському. За навчання в університеті треба платити 300 канадських доларів у рік, не враховуючи коштів утримання студента. Існуючі в Канаді культурні товариства національних меншостей не одержують від держави жодної матеріальної допомоги. Вся культурно-освітня робота фінансується виключно з власних засобів товариств. Сенатор Юзик є головою Українського осередку культури й освіти в Канаді і в сенаті репрезентує інтереси

Канадійської ради народних мистецтв, в яку входять усі національні меншості. Завданням цієї Ради є планувати культуру національних меншостей... Делегація канадійського парламенту була прийнята головою Державної Ради Е. Охабом, міністром закордонних справ А. Рапацьким, головою Сейму Ч. Віцкем, була присутня на вчорашньому засіданні Сейму та на святкуванні, присвячених 1000-літтю Польщі. Слід відзначити, що це був перша візита делегації канадійського парламенту в соціалістичній країні. Просячись, сенатор Юзик побажав українському населенню в Польщі успішного розвитку рідної культури й такі самі побажання одержав від нас для українців у Канаді."

Вимоги до поета „Поет і його герой, — пише критик Г. Гельфандтейн у статті „Насиченість думки“ („Література України“ з 12 липня), — цілеспрямовано, стійко, як справжній ідеологічний борць мусять воювати проти пристосуальців — цих „слизких духовних паренів“, які відзначаються тільки тим, що засвоили „азі словесної борни“, проти всьляких „гостей з-за кордону“, озброєних „отрутою ідейних куль“. Треба все — і талант, і сумління — ринати на великий комуністичний „меридіан“

Хочете знати, як жершла іскра української свідомости в другій половині минулого століття як народжувався та сила, яка збудувала Українську Державу, — то читайте: „СПОГАДИ“ СВІГЕНА ЧИКАЛЕНКА Цю велику на 504 стор. книжку, читайтеся немов цікаву наші. Ціна тільки \$3.50 Замовляти в: СВОБОДА 81-83 Grand Street

SPECIAL TO USSR Ці італійські найлонові дощечки є найбільш популярні сьогодні в СССР. Вартість цюнашеїше 10 рублів за кожний тут виданий долар. Special INR \$36.30 2 італійські найлонові дощечки — чоловічі або жіночі, дуже елегантні і модерні, сильні, зроблені з важкого найлону, цілковито непромокальні і непродувні, легкі, але дуже теплі — колорити для чоловіків: гранатові і олівкові; для жінок: гранатові і бронзові.

НОВІСТЬ НОВІСТЬ АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СССР Посилайте виключно через нас. Ми доручуємо вашим улюбленим в СССР посідам в американських доларах. Вони є незвичайно вартісні, тому що посідають такої посідаки може використати їх у спеціальних склепах, з найкращою якістю товарів, які можна набути тільки за американськими доларами. Ці спеціальні склепи мають великий вибір харчів, одяжі, матеріялів та багато інших предметів. Або якщо посідач такої посідаки бажає, він може вимінити яку небудь частину такої грошевої посідаки на рублі. Жодайте наших дарових каталогів.

INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street NEW YORK, N.Y. 10010 Tel.: 982-1530

ROMAN PARCEL SERVICE 141 2nd Ave., New York City Tel.: GR 5-7430 — ввечір — НАДАТИ ПЛАНКИ З ОДНОМ І ДУЖО ДОБРИХ ХАРЧЕВІ. Різноманітні, холодильники, телевізори, машини до праці і шиття і т. д. Урядові години від 8:30-1 веч. Субота до 6 веч. Ввечір і серпні в неділі — закрито.

ELLENVILLE HOTEL Відповідний на оселю, 50 кімнат, фільтрований басейн, понад 40 акр. ціна на скорий продаж — \$32,000. Власник: 914 647-4559 або в Нью-Йорку 516 У-5-0859 веч. або в день ОХ 5-0479

REAL ESTATE DISPLAY ПРОДАЄТЕ чи КУПУЄТЕ? ДОМІ - ВЕЗДЕСІ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЦІ - ФАРМИ TRIDENT REALTY CO. 88 Second Ave. - NEW YORK, N.Y. - Tel.: 477-0400 ВЕРЕМО ДОМІ ПІД ЗАРЯД

ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА на стейт і місто Нью-Йорк ПРИЙМЕ НЕГАЙНО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ Постійна праця, життєве, акцидентове і соціально забезпечення, пенсійний фонд й інші урядові управління. Зголошення з коротким життєписом слід писати на адресу: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J.

ДАТЕ ПІД ЛІТО ПЕРЕВІРИТИ СВОЙ АВТА! DRAGO SHELL SERVICE Motor tune-up, brakes, batteries, tires, complete automobile repairs. Виконуємо солідно і факхово всі направи авт. Вся робота гарантована. Говоримо по-українськи й іншими слов'янськими мовами. 968 — 18th Avenue NEWARK, N.J. (Cor. Alexander St.) Tel.: 372-9675

RESTAURANT CATERING Ексклюзивні... Елегантні ПРИЙНЯТТЯ МОЖУТЬ БУТИ ВЛАШТОВАНІ ДЛЯ ВАС У КАЗКОВОМУ HILLSIDE HOUSE Скористайтеся з нашого літнього фестивалю. ЦІНА ОХОПІЛО ПОВНИЙ ОБІД З ГОРЛІКОЮ І ПІВНОМ. \$6.95 від особи

HILLSIDE HOUSE Включено всі „ла пива“ кельнерам • Чудово прибрані весільний торт • Коронковий настільник • Колоритні полотно. • Квіти на всіх столах. • Безплатно кімнати для молоді і друзів. HILLSIDE HOUSE Cor. Hillside Ave. & Francis Lewis Blvd., Hollis, Queens, L.I. Tel.: HO 5-7788

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP. (Licensed by VNESHPOSILTORG) НАЙБІЛЬШ ВІДПОВІДАЛЬНА І ВІДОМА ФІРМА В АМЕРИЦІ З ДОВОЛІТНИМ ДОСВІДОМ ДІЯ ВІСІЛКИ ПАЧОК-ДАРУНКІВ В СССР Відбереть нічого не платити. Тисячі задоволених клієнтів. Гарантована шкура і солідна доставка. Всі посідаки забезпечені. Всі наші віділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах. За інформаціями і безплатними каталогами звертайтеся до всіх наших магазинів.

COSMOS PARCELS EXPRESS, CORP.: NEW YORK 3, N.Y. — 89 Second Avenue AL 4-5456 NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th St. CH 3-3065 BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952 BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808 BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767 SOUTH BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068 BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674 CHICAGO 22, Ill. — 2322 W. Chicago Avenue BR 8-6966 CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street WA 5-2737 CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068 DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355 GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St. N.W. Tel.: OL 8-2256

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL HOME Completely AIR CONDITIONED Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, квітче, як в день, так і вночі. JOHN KOWALCHUK 129 Grand Street (cor. Warren Street) JERSEY CITY 2, N. J. Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТЕР ЯРЕМА UKP. ПОГРЕБНІЕ Займається Похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОХОЛІЦІЯ. Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку ДАРОМ. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. ORegon 4-2868